

VISIE GEVRAAGD

De blijde boodschap wordt voorzichtig, maar persistent uitgedragen dezer dagen en weken: er is licht aan het eind van de tunnel. In de loop van volgend jaar zal een van de vele vaccins in ontwikkeling de wereld normaliseren. Corona zal achter ons liggen. We zullen deze zomer weer op het terras kunnen zitten, vermoedelijk in de lente al, en weer naar het theater en naar de bioscopen gaan. En voor de mensen die daarmee hun geld verdienen: ja, ze zullen weer kunnen optreden voor een volle zaal en er zal, naar alle waarschijnlijkheid, ruimte zijn voor een ouderwetse festivalzomer. Misschien met lichte restricties. Mogelijk met een vaccinatieplicht voor bezoekers. Maar vrijheid lonkt.

Door Erwin Angad-Gaur Illustratie: Robert Swart

Zelfs in het meest optimistische scenario valt evengoed voor langdurige consequenties van de crisis te vrezen. Het is moeilijk midden in de onzekerheid waarmee we nog dagelijks kampen al te zeer bezig te zijn met het Nederland na corona. Te veel muzikanten, technici, acteurs en vele anderen, vooral

zzp'ers, hebben actuele vragen over het brood dat zij morgen moeten eten, over wat mag en niet mag of zal mogen, zelfs over enkele weken, om met de komende jaren bezig te zijn. Het nu overheerst.

Toch is van belang dat vooral beleids-

makers verder kijken, een jaar of twee jaar, want de culturele wereld is niet enkel zwaar getroffen in het nu, de sector zal nog voor lange tijd uit balans blijven.

De grootste vraag die opdoemt bij het perspectief van een coronavrije wereld,

'CULTUUR IS DYNAMIEK, MAAR VAN DYNAMIEK ZAL VOORLOPIG WEINIG SPRAKE ZIJN'

bij het goede nieuws dat podia weer open zullen staan voor een volledig publiek, het uitzicht weer op te kunnen treden, weer nieuw werk ten gehore te kunnen brengen of te vertonen, is: maar waar dan? Waar zal plaats zijn voor nieuw werk? De podia zullen niet zomaar open kunnen staan voor nieuw aanbod. Een volledig theater- en festivalseizoen staat al een jaar lang in de startblokken. Toezeggingen zijn gedaan. Investerings moeten terugverdiend. Grote Hollywood-blockbusters liggen op de plank. Zoals de promotie van tal van buitenlandse acts klaarstaat voor release.

De grote Nederlandse artiesten zullen hun podium weten te vinden. Maar voor het kleine aanbod, voor talentontwikkeling en voor ontwikkeling van de nationale cultuur, zal nauwelijks plaats zijn. Cultuur is dynamiek, maar van dynamiek zal voorlopig weinig sprake zijn.

Los van artistieke ontwikkelingen: een situatie dreigt waarin velen jarenlang geen werk of outlet zullen hebben. Overspoeld als de markt zal raken door

buitenlandse releases, opgehouden tot betere tijden en door uitgestelde programmeringen. Er is simpelweg voor daadwerkelijk nieuw nationaal aanbod en niche-repertoire geen plaats. Althans, dat is de situatie die dreigt. Een kaalslag van de nationale cultuur en van artistieke ontwikkeling. Als wij niet uitkijken. En als beleidsmakers te zeer de noden van vandaag en morgen prioriteit blijven geven vanuit de logica van gisteren.

Het wordt kortom tijd na te denken over een visie op het publieksbereik van het nationale aanbod. Van Nederlandse films en Nederlandse muziek, van kleinschalig aanbod. Als cultuur iets is, dan is het flexibel en inventief, zonder meer. Er zal door sommigen een weg gevonden worden. Altijd. Maar, in tegenstelling tot de mythe van de stervende geniale kunstenaar, moeten ook kunstmakers eten. Nu en straks in de toekomst, als de minimale steunmaatregelen (de TOZO, TOGS en andere regelingen) ook verdwenen zullen zijn.

Er dreigt volledige verstopping van

de culturele infrastructuur. Het is niet eenvoudig daarvoor een simpele oplossing te bedenken, maar er is des te meer reden daaraan te werken. *Visie gevraagd!*, kortom. Vanuit Sena Performers en vanuit de vakbonden en beroepsverenigingen denken wij graag actief mee. Sena Performers besloot enkele maanden geleden bijvoorbeeld het Nationaal Podium Plan voor Jazz en Wereldmuziek te steunen; een ondersteuning van musici die hun eigen podium weten te vinden en creëren. Maar ook de overheid zal uit de schulp van het traditionele denken moeten stappen.

De afgelopen periode stemde daarbij weinig hoopvol. Het duurde, leek het, maanden voor het kabinet leek te beseffen dat cultuur ertoe deed en hulp behoeft. En daarna dat niet stenen en directies, maar makers en technici, mensen van vlees en bloed op de werkvloer, op het podium zelf, veelal zzp'ers, cultuur produceren. Die snelheid van denken zullen wij ons niet een tweede keer kunnen veroorloven. Hoe verder na corona? Het is een steeds pregnantere vraag.

